

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 65/23

Luksemburgā, 2023. gada 21. aprīlī

Tiesas priekšsēdētāja rīkojums lietā C-204/21 | Komisija/Polija

Tiesiskums: Polijai piemērotās kavējuma naudas apmērs ir samazināts no viena miliona līdz 500 000 EUR dienā

2021. gadā Komisija Tiesā pret Poliju cēla prasību sakarā ar pienākumu neizpildi un lūdza konstatēt, ka ar dažiem tiesību aktu grozījumiem Polijas tieslietu organizācijas jomā ir pārkāptas Savienības tiesības ¹.

It īpaši, kā norāda Komisija, šie grozījumi aizliedz visām valsts tiesām pārbaudīt, vai ir ievērotas Savienības prasības par neatkarīgām un objektīvām tiesām. Šādu pārbaudi varētu kvalificēt par disciplinārpārkāpumu. Polijas Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai tika piešķirta ekskluzīva kompetence izvērtēt jautājumus par tiesnešu vai tiesu neatkarības neesamību. Turklāt Augstākās tiesas Disciplinārlietu palāta, kuras neatkarība un objektivitāte neesot garantēta, esot pilnvarota izskatīt noteikta veida pieteikumus, kas tieši ietekmē tiesneša statusu un pienākumu izpildi.

Notiekošajā tiesvedībā ar Tiesas priekšsēdētāja vietnieka 2021. gada 27. oktobra rīkojumu Polijai tika piespriests maksāt Komisijai kavējuma naudu vienu miljonu EUR dienā ². Kavējuma naudas piemērošana tika uzskatīta par nepieciešamu, lai nodrošinātu, ka Polija īsteno pagaidu pasākumus, kas iepriekš noteikti 2021. gada 14. jūlija rīkojumā ³ un kas tostarp vērsti uz Komisijas apstrīdēto valsts tiesību normu piemērošanas apturēšanu.

2023. gada 10. martā Polija lūdza Tiesu atcelt vai – pakārtoti – grozīt rīkojumu, ar ko piemērota attiecīgā kavējuma nauda. Šī lūguma pamatojumam Polija norāda, ka pēc grozījumiem tiesību aktos tā pilnībā esot izpildījusi pienākumus atbilstoši minētajiem pagaidu pasākumiem.

Ar šodienas rīkojumu **Tiesas priekšsēdētāja vietnieks samazina kavējuma naudas apmēru līdz 500 000 EUR dienā.**

Ievadā priekšsēdētāja vietnieks atgādina, ka pagaidu pasākums jebkurā brīdī var tikt mainīts vai atcelts, ja ir mainījušies apstākļi, kas liek apstrīdēt pagaidu noregulējuma tiesneša vērtējumu. Tomēr šāds pasākums netiek grozīts vai atcelts ar atpakaļejošu spēku.

Izvērtējis, vai Polija ir pierādījusi apstākļu izmaiņas, kuru dēļ attiecīgās kavējuma naudas piemērošana vairs nav pamatota, **priekšsēdētāja vietnieks secina, ka Polijas veiktie pasākumi nav pietiekami, lai nodrošinātu visu 2021. gada 14. jūlija rīkojumā paredzēto pagaidu pasākumu izpildi.**

¹ Lieta [C-204/21](#). Detalizētāku informāciju par tiesvedības priekšvēsturi, kā arī Komisijas iebildumus skat. paziņojumus presei Nr. [127/21](#), [180/21](#) un [192/21](#).

² Tiesas priekšsēdētāja vietnieka 2021. gada 27. oktobra rīkojums lietā [C-204/21 R](#) (skat. arī paziņojumu presei Nr. [192/21](#)).

³ Tiesas priekšsēdētāja vietnieces 2021. gada 14. jūlija rīkojums lietā [C-204/21 R](#) (skat. arī paziņojumu presei Nr. [127/21](#)).

Šajā ziņā priekšsēdētāja vietnieks it īpaši norāda, ka Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas lēmumu, ar kuriem atļauta kriminālprocesa ierosināšana pret tiesnesi vai viņa aizturēšana, sekas nav apturētas, vismaz ne tūlītēji. Turklāt, pretēji pienākumiem, kuri izriet no pagaidu pasākumiem, Polija nav pierādījusi, ka ir pilnībā un efektīvi apturēta to tiesību normu piemērošana, kas valsts tiesām aizliedz pārbaudīt, vai ir ievērotas Savienības prasības par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu, ne arī to tiesību normu piemērošana, kuras ļauj ierosināt disciplinārlietu pret tiesnesi, kas šādu pārbaudi ir veicis. Priekšsēdētāja vietnieks norāda, ka Polija tikai daļēji ir pierādījusi, ka ir apturējusi to tiesību normu piemērošanu, ar kurām Augstākās tiesas Ārkārtas kontroles un publisko lietu palātai piešķirta ekskluzīva kompetence izvērtēt iebildumus par tiesnešu vai tiesu neatkarības neesamību.

Tomēr priekšsēdētāja vietnieks uzskata, ka pasākumi, kurus Polija īstenojusi pēc tā rīkojuma parakstīšanas, ar ko noteikta dienas kavējuma nauda, lielā mērā spēj nodrošināt, ka tiks izpildīti 2021. gada 14. jūlija rīkojumā noteiktie pagaidu pasākumi. It īpaši viņš norāda, ka Polija ir atcēlusi tiesību normas, ar kurām Disciplinārlietu palātai piešķirta noteikta kompetence saistībā ar tiesnešu statusu, un ka šī palāta ir likvidēta. Priekšsēdētāja vietnieks arī uzsver, ka dažādu Polijas īstenoju pasākumu rezultātā tika stiprināti tiem tiesnešiem pieejamie tiesību aizsardzības līdzekļi, uz kuriem attiecas Disciplinārlietu palātas lēmumi, vai – noteiktos gadījumos – tika atvieglota pārbaudes veikšana par to, vai ir ievērotas prasības par neatkarīgu un objektīvu, tiesību aktos noteiktu tiesu.

Ņemot vērā tādējādi Polijas veiktos pasākumus, priekšsēdētāja vietnieks samazina kavējuma naudu līdz 500 000 EUR dienā no šī rīkojums parakstīšanas dienas.

Spriedumu pēc būtības Tiesa šajā lietā pasludinās 2023. gada 5. jūnijā ⁴.

PIEZĪME. Rīkojums par pagaidu pasākumiem neietekmē pamatlietas iznākumu.

PIEZĪME. Pret dalībvalsti, kas nav izpildījusi no Savienības tiesībām izrietošos pienākumus, Komisija vai jebkura cita dalībvalsts var celt prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi. Ja Tiesa konstatē valsts pienākumu neizpildi, attiecīgajai dalībvalstij spriedums ir jāizpilda pēc iespējas drīzāk.

Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nepilda spriedumu, Komisija var celt jaunu prasību, lūdzot piemērot naudas sodus. Tomēr, ja Komisijai netiek paziņoti direktīvas transponēšanas pasākumi, Tiesa saskaņā ar Komisijas ieteikumu var piemērot sodus jau pirmajā spriedumā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns rīkojuma [teksts](#) atrodams CURIA tīmekļvietnē.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja (+352) 4303 6005.

Palieciēt ar mums!

⁴ Ģenerālvokāts Antonijs M. Kolinss [Anthony M. Collins] secinājumus nolasīja 2022. gada 15. decembrī (skat. paziņojumu presei Nr. [201/22](#)).